

været et Princip fra Folkekirken's første Tider, som nu dette Lovforslag vil opgive, og ikke opgive blot for en enkelt Gang, saaledes, som det allerede nu er Tilfældet, at der undtagelsesvis ved kongelig Resolution kan gives en Mand, der ikke fyldestgør de almindelige Betingelser, Afgang til at holde Prædiken, som det skete i 1855 i et enkelt Tilfælde med Pastor Brunnet. Det er ikke Meningen; thi naar man sammenholder § 3 med § 2, som har udeladt Ordene, der findes i Loven af 25de Marts 1872 § 3, som den nærmest vedrører, at Bemyndigelsen eller Afdelingen gives for en enkelt Gang, saa er Forholdet det efter Lovforslaget, at en hvilken som helst enkelt Person i Sognet, som er Medlem af Folkekirken, kan — naar han fra hvilken som helst Præst i Folkekirken erholder det Vidnesbyrd, at den, han ønsker, skal prædike i Kirken, har ført en kristelig Wandel og har Dygtighed til at føre Ordet — skabe ham en vedvarende Afgang, til at prædike og holde Gudstjeneste. Dette er det, jeg kalder en fuldstændig og meget vidtgaaende radikal Omlægning af alt, hvad der hidtil har været Regel i Folkekirken, og — som jeg tror — en skadelig Forandring, fordi der, naar dette skulde blive til Lov, vilde mangle enhver virkelig Sikkerhed for, at den paagældende Person er egnet til Prædikestillingen, egnet til at forkynde Evangeliet i Menigheden under Gudstjenesten — der vil mangle enhver Sikkerhed derved, og der vil mangle enhver Sikkerhed for, at den kirkelige Styrelse kan føre Kontrol og Tilsyn med, at Betingelsen dog var til Stede. Der bliver i Virkeligheden — saa meget man end vil vurderer Lægmandsvirksomheden — derved dog aabnet Døren for megen udyndig Tale i Kirken og megen uholdbar Tale — rimeligvis ogsaa for megen sjetterist Tale, som afviger fra Folkekirken's Lære og Orden, og enhver maa vel erkende, at det vil være til Skade for det folkekirkelige Liv. Jeg vil ogsaa gøre opmærksom paa, hvor langt, langt disse Regler ville gaa ud over de Grænser, som de bekendte Afspvadresjer fra 1881 angav. Der var vel ogsaa udtalt Ønsker om større og friere Afgang til at prædike end den, som den gældende Lovgivning hjemler, men disse Ønsker vare ikke paa langt nær saa vidtgaaende som dette. Der var Betingelsen,

i alt Fald en af Hovedbetingelserne, dels en Eksamenkommission, dels og navnlig Bispeprover, Bispernes Ret, til at ordinere uden de sædvanlige Betingelser under Hensyn til den anglikanske Kirke. Disse Ønsker gif meget vidt, langt videre i flere Henseender, end der burde være Tale om, men de holdt sig paa den anden Side dog inden for langt nærværende Grænser end dette Lovforslag, og særlig fastholdtes det, som jeg før udtalte, som Principet og Praksis i vor Kirke, at ingen kan prædike i Kirken uden Oplærelse i Guds Ords Kundskab.

Den anden Kred's af Bestemmelser, som Lovforslaget indeholder, nemlig i § 2, vedrører ikke i den Grad det indre kirkelige Liv som de to Bestemmelser, jeg nu har omtalt, men de berøre den ydre Organisation paa en Maade, som jeg anser for uforsnelig med al virkelig Orden i Kirken. Medens den gældende Ret og ogsaa Loven af 25de Marts 1872 aabner den enkelte, der løser Sognebaand, Afgang til at faa den Præst, til hvilken han har løst Sognebaand, til at foretage kirkelige Handlinger for sig, altsaa i Medlemmets Sognekirke, saa fastholder den i øvrigt, naar denne Betingelse ikke er til Stede, naar vedkommende ikke har løst Sognebaand, at Muligheden, Betingelsen, for, at en Præst skal kunne foretage kirkelige Handlinger i en anden Præsts Kirke, er, at Flertallet af Sognets Beboere forlanger det, eller, naar det er en enkelt, der forlanger det, at han da enten faar Præstens Samtykke, eller at Biskoppen eller Ministeriet mod Præstens Nægtelse, tilsteder det. Her derimod skal den enkelte have den langt videregaaende Ret, at han uden Præstens Samtykke og, i Tilfælde af Bægning fra dennes Side, uden Biskoppens eller Ministerens Tilladelse, kan træde, naar blot Kirken ikke allerede er bestemt til anden Brug og visse Formalia ere fyldestgjorte, at en anden Præst i Folkekirken faar Vejledning til at benytte Kirken. Der ligger deri en Ophævelse af alt, hvad der hedder Sognebaand, hvilket Baand man ganske vist har været enig om efterhaanden at løsne paa den Maade, at der er givet Afgang til Sognebaandets Løsning, men her vil Forslaget altsaa, uagtet vedkommende ikke har løst Sognebaand, tildele ham den samme Ret, som hidtil kun har tilkommet Sogne-